

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onderwerp : Europese Toegankelijkheidsrichtlijn producten en diensten
Datum : 6 juli 2023
Referentie : 23-0889/WB
Inlichtingen bij : Wouter Bolier, w.bolier@iederin.nl
Bijlagen : -

Geachte leden van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Voor woensdag 6 september 2023 kunt u schriftelijk reageren op het voorstel voor een [Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten](#).

Toegankelijkheid van de samenleving is voor personen met een handicap de basis om op voet van gelijkheid te kunnen meedoen. Met ratificatie van het VN-verdrag Handicap is de Nederlandse overheid verplicht om toegankelijkheid goed te regelen. Het is dus noodzakelijk dat de bij deze implementatiewet betrokken ministeries concrete stappen nemen om toegankelijkheid van producten en diensten te bevorderen. Zodat toegankelijkheid voor iedereen bereikt wordt en iedereen op voet van gelijkheid mee kan doen in Nederland.

Een goede en duidelijke omzetting van de Europese Toegankelijkheidsakte in Nederlandse wet- en regelgeving is belangrijk voor ondernemers en bedrijven, voor werkgevers en voor consumenten met een handicap. Namens consumenten met een handicap reageerde Ieder(in) samen met Divers Doof, DON (Dwarslaesie Organisatie Nederland), KBO-PCOB, LFB, MIND, Oogvereniging, Stichting Hoormij.NVVS en Vereniging Onbeperkt Lezen op de [internetconsultatie](#). Onze organisaties vertegenwoordigen personen met een handicap, chronische ziekte, psychische kwetsbaarheid en senioren. In aanvulling op onze reactie op de internetconsultatie geven wij u in deze brief aandachtspunten en vragen mee over het Implementatiewetsvoorstel.

Wij kunnen ons voorstellen dat de transpositie van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn in Nederlandse wetten en besluiten een uitdaging is (geweest) voor de regering onder coördinatie van het ministerie van VWS. De reikwijdte van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn is namelijk veelomvattend; onder andere (elektronische) producten en verschillende soorten diensten, zoals elektronische communicatiediensten, financiële diensten en e-handelsdiensten. Via deze weg spreken wij onze waardering uit

voor de inspanningen van bij deze uitdagende transpositie betrokken ambtenaren van ministeries en toezichthouders.

Wat ons betreft biedt het voorstel voor een Implementatiewet met een breed pakket aan (aangepaste) wetgeving een goed startpunt om toegankelijkheid van producten en diensten flink te verbeteren. Bijvoorbeeld met verplichtingen vanaf juni 2025 voor marktdeelnemers om toegankelijke producten en diensten te leveren op de Nederlandse markt. Een brede groep van ministeriele departementen krijgt (meer) beleidsverantwoordelijkheid voor toegankelijkheid. Daarnaast gaan verschillende toezichthouders breder en meer toezichthouden op toegankelijkheid. Dat zijn noodzakelijke stappen vooruit naar een meer en beter toegankelijke samenleving, in Europa en in Nederland.

Tegelijk is er wat ons betreft nog ruimte voor verbeteringen om de voorgestelde Implementatiewet effectiever verbetering en vooruitgang te doen geven voor personen met een handicap. Begin 2022 gaven wij in [de internetconsultatie](#) een uitgebreide inbreng. Het [advies van de Raad van State](#) bevestigt en ondersteunt enkele onderdelen van onze inbreng. In deze brief presenteren wij u onze vijf grootste aandachtspunten en doen wij voorstellen om de Minister op deze punten te bevragen. Vragen die volgens ons ten goede kunnen komen aan een meer zekere verbetering en vooruitgang van de toegankelijkheid van producten en diensten in ons land.

Controle samenhang totaalpakket wetten en besluiten

In onze inbreng op de internetconsultatie gaven wij aan duidelijkheid te missen over het proces en de samenhang tussen verschillende wetten en besluiten. Het implementatiewetsvoorstel kwam eind 2021 in internetconsultatie. Daarna volgden tot en met februari 2023 de onder de Implementatiewet liggende sectorspecifieke besluiten. De voorgestelde besluiten worden niet voorgehangen bij de beide kamers der Staten-Generaal. Over het onderdeel alarmnummer 112 in de Europese Toegankelijkheidsakte kwam in april 2023 duidelijkheid in een [Ministeriële regeling](#). Dit maakt het voor eenieder lastig om een goede mening te vormen over het totaalpakket van wetten en besluiten waarmee de Europese Toegankelijkheidsakte wordt omgezet in Nederlandse wet- en regelgeving.

- **Wilt u de Minister vragen hoe zij ervoor gaat zorgen dat de Tweede Kamer goed een mening kan vormen over het totaalpakket aan wetten en besluiten, omdat die niet gezamenlijk tegelijk behandeld worden?**
- **Wilt u de Minister vragen de onder de Implementatiewet liggende besluiten ook in de Tweede Kamer te behandelen?**
- **Wilt u de Minister vragen om een technische briefing – om goed geïnformeerd te kunnen worden over deze Implementatiewet?**

Betrek ervaringsdeskundigen bij (ontwikkeling) toezicht

Het VN-verdrag Handicap verplicht de Nederlandse overheid om (belangenorganisaties van) mensen met een beperking te betrekken bij het ontwikkelen van wet- en regelgeving. Dit staat bekend als 'Niets over ons zonder ons.' Door (ervarings)deskundigheid van (organisaties van) mensen met een beperking actief te

betrekken, maak je beter inclusief beleid. In de voorgestelde Implementatiewet is structurele betrokkenheid van (belangenorganisaties van) mensen met een beperking niet vastgelegd. Daarnaast schrijft de Raad van State in haar advies dat toezichthouders 'benadrukken dat de toezichtstaak op het gebied van toegankelijkheidsvereisten een nieuw toezichtterrein is.' Voor het goed kunnen monitoren en verbeteren van de toegankelijkheid van producten en diensten is een goedwerkend feedbackmechanisme van groot belang. Dit feedbackmechanisme stelt burgers in staat een toegankelijkheidsprobleem te melden. In de voorgestelde Implementatiewet missen wij een feedbackmechanisme.

- **Wilt u de Minister vragen om in de Implementatiewet op te nemen dat mensen met een beperking en hun vertegenwoordigende organisaties structureel en op de verschillende beleidsterreinen worden betrokken bij implementatie, uitvoering, monitoring en (ontwikkeling van) toezicht van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn?**
- **En hoe zorgt de Minister ervoor dat de toezichthouders voldoende kennis en middelen hebben om effectief toezicht op het nieuwe toezichtterrein toegankelijkheid te kunnen houden?**
- **Wilt u de Minister vragen een feedbackmechanisme op te nemen in de Implementatiewet? En (organisaties van) personen met een handicap te betrekken bij het ontwikkelen van dit feedbackmechanisme?**

Proportionaliteit bij beoordeling onevenredige last

Het voorstel voor de Implementatiewet beschrijft dat marktdeelnemers via een beroep op een onevenredige last of een fundamentele wijziging uitgezonderd kunnen worden van de toegankelijkheidsvoorschriften. De voorgestelde Implementatiewet maakt niet duidelijk hoe (belangenorganisaties van) personen met een handicap worden mee genomen in de beoordeling of een beroep van een marktdeelnemer op een onevenredige last of fundamentele wijziging gegrond en proportioneel is.

- **Wilt u de Minister vragen hoe bij beoordelingen van onevenredige lasten en fundamentele wijzigingen formeel de stem van mensen met een beperking mee kan wegen?**
- **Hoe zorgt de Minister ervoor dat proportionaliteit van onevenredige lasten en fundamentele wijzigingen doelmatig en rechtvaardig kunnen worden beoordeeld?**

Ondersteun micro-ondernemingen actief

Micro-ondernemingen zijn nu uitgezonderd van de toegankelijkheidsvoorschriften. In sommige sectoren zijn juist veel micro-ondernemingen actief; bijvoorbeeld ontwikkelaars van apps en websites. De Minister laat het nu aan de afzonderlijke departementen om te bepalen welke richtsnoeren en instrumenten ingezet kunnen worden om micro-ondernemingen te ondersteunen om te voldoen aan toegankelijkheidsvoorschriften. Volgens de Raad van State maakt de regering 'niet duidelijk op welke wijze de samenwerking met relevante belanghebbenden en vertegenwoordigers van personen met een handicap zal worden gewaarborgd bij de ontwikkeling van instrumenten.'

- **Wilt u de Minister vragen hoe (vertegenwoordigers van) personen met een handicap kunnen bijdragen bij het ondersteunen van micro-ondernemingen om ook toegankelijk(er) te worden?**
- **En hoe zorgt de Minister ervoor dat micro-ondernemingen daadwerkelijk actief aan de slag gaan met toegankelijkheid?**

Monitor rapportage toezichthouders over voortgang

Een belangrijke zorg is, of de toegankelijkheid wel aantoonbaar verbetert en vermeerdert. Hiervoor is een actieve en goede monitoring door toezichthouders nodig. De toezichthouders krijgen echter een passieve toezichthoudende rol; marktdeelnemers moeten zelf rapporteren aan een toezichthouder wanneer niet kan worden voldaan aan de toegankelijkheidsvoorschriften.

- **Wilt u de Minister vragen hoe de voortgang van verbetering van toegankelijkheid actief en effectief gemonitord gaat worden door toezichthouders? En (organisaties van) personen met een handicap te betrekken bij de monitoring.**
- **Hoe zorgt de Minister ervoor dat toezichthouders de toezichtstaken actief vervullen en niet passief achterover gaan leunen?**

Indien gewenst geven wij gaarne een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Illya Soffer
Directeur Ieder(in)

mede namens Divers Doof, DON (Dwarslaesie Organisatie Nederland), KBO-PCOB, LFB, MIND, Oogvereniging, Stichting Hoormij.NVVS en Vereniging Onbeperkt Lezen.